

ТЕМИТЕ В МЕДИИТЕ

07.08.2026 г.

Откриха изложба по повод 150 години от Априлското въстание в Обсерваторията в Рожен

- bntnews.bg, Online
- bnt.bg

Изложба, посветена на 150-годишнината от Априлското въстание беше открита днес в Националната астрономическа обсерватория "Рожен". Събитието е част от честванията на годишнината, голяма част от които са организирани от Българската академия на науките.

Председателят на БАН член-кореспондент Евелина Славчева откри изложбата, която може да бъде разгледана до края на септември.

Обсерваторията получи от областния управител на Смолян плакет и сертификат за първи звезден обект, като начало на "Звездните маршрути в Родопите".

чл.-кор. Емилия Славчева, председател на БАН: "Какво по-хубаво място и какво по-знаково място за тази изложба. Показва връзката между дейците на Българското книжовно дружество, чийто правопреемник е Българската академия на науките с делото на априлци. Много от тези дейци са били не само идейни вдъхновители и духовни водачи, те са участвали пряко в събитията."

Националната астрономическа обсерватория „Рожен“ стана първият обект от „Звездните маршрути на Родопите“

- bta.bg/bg/news/bulgaria/regional-news
- pronewsdobrich.bg
- utroruse.com
- bta.bg/bg/news/bulgaria/national-news

Националната астрономическа обсерватория (НАО) „Рожен“ получи днес сертификат и плакет за „Звезден обект №1“. Председателят на Българската академия на науките чл.-кор. Евелина Славчева откри в НАО изложба, посветена на 150-годишнината от Априлското въстание. Събитието е под егидата на председателя на БАН, а регионален домакин е областният управител на Смолян Георги Пепеланов.

БАН поставя като една от основните задачи да разшири присъствието си в регионите, посочи Евелина Славчева. Обсерваторията знаково е първият обект от „Звездните маршрути на Родопите“, които са част от планове за развитие на астротуризма, обясни д-р инж. Момчил Караиванов, координатор на Регионалния академичен център на БАН в област Смолян. „Звездните маршрути на Родопите“ са включени в интегриран проект, партньор по който е Областната администрация. Маршрутите за астротуризм са свързани и с въвеждането на регионалната марка „Родопи – планина по-близо до звездите“. Логото на марката е създадено от художника Антон Стайков и според инж. Караиванов има няколко послания – изобразените пет звезди като знак за висок стандарт и препратка към символа на Европа; буквата „ро“ като безкрайност и Родопите с

безкрайното море от планини; митът за родения в Родопите Орфей, който е определян и като посветен звездоброец. Астрономическата обсерватория „Рожен“ обяснимо е първата емблема от „Звездните маршрути“ и, задавайки ниво, следващите звездни обекти ще трябва да отговарят на тези високи стандарти, уточни инж. Караиванов.

На събитието за присъждане на сертификата бяха дискутирани възможностите за по-мощно сътрудничество между БАН, Регионалния академичен център и Областната администрация в Смолян. Представители на академичната общност и Областната администрация обсъдиха възможностите за насочване на научния потенциал и към по-прагматични въпроси, свързани с развитието на Смолян и Родопите.

НАО „Рожен“ е изключително важна от научна гледна точка, посочи Евелина Славчева. Тя изрази впечатление, че Академията отделя недостатъчно внимание на обсерваторията. Председателят на БАН се ангажира за една по-фокусирана грижа на БАН към обсерваторията и за „мек натиск“ върху институциите, от които зависи НАО „Рожен“, за да получи достойно внимание от страна на държавата.

Роженската обсерватория е избрана за изложбата за Априлското въстание като знаково място, където според Евелина Славчева борбата, идеите и стремленията на нашите възрожденци за свобода и просвещение намират естествено продължение в постиженията на българските учени.

Изложбата „Априлското въстание 1876 г. в съдбата на членовете на Българското книжовно дружество“ показва, че свободата изисква не само смело сърце и пушка, но и просветен ум, посочи д-р Деница Мезинска от БАН. Според нея експозицията, посветена на членовете на Българското книжовно дружество и на Априлската епопея, разкрива как в съдбовни времена българският научен елит показва не само политическа зрялост, но и готовност да поведе своя народ в името на едно достойно европейско бъдеще.

Изложба за Априлското въстание бе открита в НАО „Рожен“

- smolyannews.com

Изложбата „Априлското въстание 1876 г. в съдбата на членовете на Българското книжовно дружество“ беше открита днес в Националната астрономическа обсерватория „Рожен“. Събитието постави началото на една от инициативите на Българската академия на науките, посветени на 150-годишнината от Априлското въстание.

Експозицията беше открита от председателя на БАН чл.-кор. Евелина Славчева. Проявата се провежда под нейния патронаж, а домакин за региона е областният управител на Смолян Георги Пепеланов.

По думите на Евелина Славчева изборът на НАО „Рожен“ не е случаен. Тя подчерта, че стремежът на възрожденците към свобода и просвета намира своето естествено продължение в постиженията на съвременната българска наука. Изложбата проследява връзката между дейците на Българското книжовно дружество – предшественик на БАН – и събитията около Априлското въстание. Част от тях са били не само духовни водачи, но и активни участници в борбата, както и

защитници на българската кауза пред международната общественост след потушаването на въстанието.

Експозицията е подготвена от специалисти от Централната библиотека и Научния архив на БАН.

По време на откриването областният управител Георги Пепеланов отбеляза, че изложбата е своеобразен мост към събитията отпреди 150 години, напомняйки за саможертвата, смелостта и цената на свободата. Според него стремежът към национално освобождение и развитието на българската наука са част от един общ исторически възход.

В рамките на церемонията Пепеланов връчи на доц. Никола Петров – заместник-директор на НАО „Рожен“ към Института по астрономия при БАН, специален плакет „НАО Рожен – Звезден обект №1 от Звездните маршрути на Родопите“.

Областният управител подчерта, че обсерваторията е научен център с национално значение, който има ключова роля за развитието на астрономията, образованието и популяризирането на науката. По думите му НАО „Рожен“ е един от символите на Родопите и място, където хиляди посетители – деца и възрастни – се докосват до науката и откриват вдъхновение да мечтаят.

Изложбата за Априлското въстание показва, че свободата изисква не само смело сърце и пушка, но и просветен ум, каза д-р Деница Мезинска

- bta.bg

Изложбата „Априлското въстание 1876 г. в съдбата на членовете на Българското книжовно дружество“ показва, че свободата изисква не само смело сърце и пушка, но и просветен ум. Това посочи д-р Деница Мезинска от БАН при откриването днес в Националната астрономическа обсерватория (НАО) „Рожен“ на изложба по повод 150-годишнината от Априлското въстание. Според нея експозицията, посветена на членовете на Българското книжовно дружество и на Априлската епопея, разкрива как в съдбовни времена българският научен елит показва не само политическа зрялост, но и готовност да поведе своя народ в името на едно достойно европейско бъдеще. За разлика от други събития в нашата история, които с времето избледняват в народното съзнание, Априлската епопея удивлява с посланието си за свобода и човешко достойнство, което звучи актуално и днес, каза д-р Мезинска. Според нея изложбата представя по-различен поглед върху тези събития, разкривайки как учените, писателите и просветителите от Българското книжовно дружество – организация, която днес познаваме като Българската академия на науките, преживяват, документират и превеждат трагедията на въстанието на езика на европейската дипломатия. „В експозицията са включени преки участници в паметните събития, хора с престижно европейско образование, говорещи по няколко езика, с кариера и сигурност в чужбина. През пролетта на 1876 г. те са изправени пред един избор – да останат в тишината на библиотеките и в полето на чистата наука или да рискуват всичко в името на отечеството си. Те избират второто“, каза д-р Мезинска. Тя припомни за Тодор Пеев – прецизния секретар на Българското книжовно дружество, който впряга своя академичен ум за организиране на тайна комитетска мрежа. Илюстрираният исторически

разказ препраща към образи като Стефан Стамболов – главен апостол на Търновския революционен окръг, и Константин Величков, член на комитета в Пазарджик, който след разгрома е заловен и хвърлен в занданите на Пловдив и Одрин. Младият Иван Вазов, принуден да емигрира от Сопот в Румъния, за да спаси живота си, претопява народната мъка в стихосбирката „Пряпорец и гусла“, отпечатана в Букурещ през самата съдбоносна 1876 г., посочи д-р Мезинска. По думите ѝ след кървавото потушаване на Априлското въстание османската власт налага пълна цензура, като целта е светът никога да не разбере за кланетата и извършените зверства. „Тогава членовете на Книжовното дружество започват нова битка. Марко Балабанов и Драган Цанков са натоварени от екзарх Антим с историческа мисия. Тръгват на обиколка из Европа, влизат в кабинетите на министри и крале в Лондон, Париж, Берлин и Виена и с разкази за страданията на българския народ и официални искания променят мнението на великите сили. Трима студенти в Загреб, бъдещи академици – Георги Златарски, Спас Вацов и Михаил Сарафов, заявяват също своята гореща подкрепа. Иван Евстатиев Гешов, бъдещият председател на БАН, застава в епицентъра на събитията, оглавявайки Пловдивския благотворителен комитет. Той пише поредица от смразяващи дописки за кланетата във в. „Таймс“. Арестуван и осъден на смърт от османските власти, той е спасен единствено благодарение на застъпничеството на чужди консули“, разказа д-р Деница Мезинска. Тя представи и ролята на Стефан Панаретов, професор в „Робърт колеж“, който, имайки връзки с американски и британски дипломати, рискува всичко и тайно им предава сведения за избитите българи. На хиляди километри на север, в Харков, първият председател на Българското книжовно дружество проф. Марин Дринов използва огромния си авторитет сред руската общност, пише статии, изнася лекции и организира помощи за пострадалия народ, допълни д-р Мезинска. Тя подчерта, че в изложбата са илюстрирани и летописците на въстанието – Захари Стоянов и Стоян Заимов. Финалът поставя историка Димитър Страшимиров, който е от по-младото поколение, не е бил на барикадите, но създава своята огромна история на Априлското въстание, доказвайки по научен път пред света, че Априлското въстание не е случаен бунт на шепа хора, а организиран и зрял акт на един народ, готов да се жертва за своята държава, подчерта д-р Мезинска.

Министър Евтим Милошев: „Трябва да бъдем отговорни освен към миналото и към бъдещето“

- 24chasa.bg
- bta.bg/bg/news/bulgaria/national-news

Министърът на културата откри заедно с директора на НАИМ-БАН и заместник-председателя на БАН изложбата „Забравените божества“ в Националния археологически институт с музей при БАН

Министърът на културата Евтим Милошев откри тази вечер изложбата „Забравените божества“ в Националния археологически институт с музей при Българската академия на науките (НАИМ–БАН). На събитието присъства и заместник-министърът на културата доц. д-р Пламен Славов.

Приветствия към гостите отправиха директорът на НАИМ–БАН доц. д-р Христо Попов и заместник-председателят на Българската академия на науките проф. Емануел Мутафов.

Сред официалните гости на събитието бяха заместник-министърът на образованието и науката проф. д-р Сеня Терзиева, директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ доц. д-р Калина Иванова, представители на дипломатическия корпус, учени, музейни специалисти и гости.

В приветствието си министърът на културата подчерта значението на изложбата като мост между миналото и бъдещето и като пример за силата на културното наследство да съхранява паметта на обществото. „Значимите неща, колкото и да са останали забравени някъде в пластове на времето, все някога биват откривани, разчитани и заживяват нов живот. Те ни напомнят за отминалите времена и за ценностите, които ни изграждат като общество“, заяви министърът. „Трябва да бъдем отговорни освен към миналото и към бъдещето“, подчерта министър Милошев.

Евтим Милошев изрази възхищението си от работата на археолозите, реставраторите и музейните специалисти, допринесли за реализирането на експозицията, като подчерта важноста на партньорството между науката, културните институции и държавата в опазването на българското културно и историческо наследство. Министърът на културата отбеляза още символиката на откриването на изложбата на празника Преображение Господне – ден, свързан със светлината, промяната и духовното осмисляне. Той пожела на изложбата да има много публика, защото именно събития като днешното показват колко е важна „връзката между науката, институциите и публиката“.

В словото си директорът на НАИМ–БАН доц. д-р Христо Попов благодари на екипите, работили по проекта през последните месеци, както и на институциите, подкрепили неговата реализация. Той изрази признателност и към Министерството на културата за оказаното съдействие чрез програмата за финансиране на музейни проекти, благодарение на което изложбата е получила възможност да бъде осъществена в пълния си замисъл.

Малко преди откриването официалните лица разгледаха забележителната изложба, която представя 213 артефакта от фондовете на НАИМ–БАН, открити на територията на днешна България и съхранявани в колекциите на музея. Експозицията обединява едни от най-значимите паметници от фондовете „Праистория“, „Античност“, „Средновековие“ и „Каменни паметници“, много от които рядко или никога досега не са били показвани пред публика.

Изложбата проследява повече от шест хилядолетия духовна история – от култовете към Великата богиня майка на ранните земеделски общества до почитането на Зевс, Дионис, Митра, Тракийския конник и други божества от тракийската, гръцката и римската религиозна традиция. Експозицията е структурирана в три тематични раздела, посветени на праисторическите вярвания, тракийската култура и религиозния живот по българските земи през римската епоха. Чрез съвременни мултимедийни решения изложбата пресъздава атмосферата на древните култове и насърчава посетителите да се потопят в света на отдавна забравени вярвания, митове и духовни представи. Куратори на изложбата са гл. ас. д-р Калоян Праматаров и Чавдар Чомаков.

Изложбата „Забравените божества“ е съпътствана от специален каталог и може да бъде разгледана в Националния археологически музей при БАН до 17 януари 2027 г.

Изложбата „Забравените божества“ бе открита тази вечер в Националния археологически музей в София

- bta.bg
- utroruse.com
- novinata.bg
- paragrafa.com

Изложбата „Забравените божества“ бе открита тази вечер в Националния археологически музей в София. Експозицията представя 213 редки артефакта и проследява развитието на религиозните вярвания по българските земи от началото на неолита до Късната античност.

„Много от тях са непознати не само за широката публика, но дори и за тесните специалисти, а някои досега не са били публикувани“, каза на откриването доц. Христо Попов, директор на Националния археологически институт с музей при Българската академия на науките (НАИМ – БАН). По думите му от самото си създаване музеят изпълнява ролята на национален трезор. Днес във фондовете му се съхраняват над един милион артефакта, но заради ограниченото пространство няма как да бъдат показани всички ценности.

„Заставам пред вас с особено вълнение, защото вече имах възможност да разгледам изложбата, за която не бих спестил нито едно прилагателно, което да изрази възхищението ми от този микс между научно познание и мистика“, каза министърът на културата Евтим Милошев пред присъстващите на откриването на изложбата. По думите му трябва да бъдем отговорни не само към миналото, но и към бъдещето, а „Забравените богове“ показва, че истински значимите неща, колкото и дълго да останат скрити в пластове на времето, рано или късно биват открити, разчетени и оживяват отново.

Според заместник-председателя на Българската академия на науките (БАН) проф. Емануел Мутафов тази експозиция се опитва да въведе ред в хаоса. По думите му световната митология повдига въпроси и се старее да обясни защо всяка култура създава истории, които помагат на хората да се ориентират и да намерят път за изход от хаоса, в който попадаме още с първата си глътка въздух. Проф. Мутафов поздрави кураторите на изложбата за работата им. Той определи експозицията като „бизу, което ще остане най-вече чрез придружаващото изложбата издание“, визирайки каталога на изложбата, който излиза днес.

Посетителите на „Забравените богове“ ще могат да се запознаят с образите на забравени божества, култове и митологични персонажи – от Великата богиня майка на праисторическите земеделски общности до Зевс, Дионис, Митра, Тракийския конник и други божества от тракийската, гръцката и римската религиозна традиция. Експозицията разглежда праисторическите култове към плодородието и природните цикли, религиозните практики през бронзовата и ранножелязната епоха, взаимодействието между тракийската и елинската религия, както и многообразието от култове, разпространени по българските земи през римската епоха.

Източник БТА

Според зам.-председателя на БАН проф. Емануел Мутафов изложбата „Забравените божества“ се опитва да въведе ред в хаоса

- bta.bg

Изложбата „Забравените божества“ в Националния археологически музей при Българската академия на науките (БАН) се опитва да въведе ред в хаоса. Това каза заместник-председателят на БАН проф. Емануел Мутафов при откриването на експозицията тази вечер на Националния археологически музей в София.

По думите му световната митология повдига въпроси и се старае да обясни защо всяка култура създава истории, които помагат на хората да се ориентират и да намерят път за изход от хаоса, в който попадаме още с първата си глътка въздух.

„Тук, чрез над 200 артефакта не откриваме, че някое божество е мъртво или забравено. А имаме възможност да вникнем в това що е морал от неолита почти до появата на християнската църква като институция“, каза заместник-председателят на БАН. По думите му древните обитатели на нашите земи са възприемали света като сцена, а не като сбор от предмети и на тази сцена се овеществяват дори идеите, персонифицира се дори моралът, та дори и отношението към него се персонализира.

Като пример проф. Мутафов посочи един от експонатите в изложбата – вотивен мраморен релеф с изображение на богинята Немезида от II–III век, открит край пернишко село. По думите му релефът е придружен от посвещение на жена на име Прокла, която благодари на богинята за въздадено възмездие.

Зам.-председателят на БАН отбеляза, че е „впечатляващо, че до нас е достигнал артефакт, свързан с конкретно лице, живяло преди около двайсет века, което е ознаменуващо разрешаването на проблема си чрез плащането и поставянето на вотивен дар в чест на богинята на бързото божественото възмездие“.

С чувство за хумор проф. Мутафов допълни, че наказаният може само да се предполага кой е бил, но според личната му интуиция „става дума за някой клетник с Y-хромозома, сериозно разгневил Прокла“.

Според него изложбата прави връзка между поръчител, молител с артефакт и оттам – със съвременния зрител.

Заместник-председателят на БАН поздрави кураторите на изложбата за работата им, като определи експозицията като „бижу, което ще остане най-вече чрез придружаващото изложбата издание“.

Експозицията представя 213 редки артефакта и проследява развитието на религиозните вярвания по българските земи от началото на неолита до Късната античност. Посетителите ще могат да се запознаят с образите на забравени божества, култове и митологични персонажи – от Великата богиня майка на праисторическите земеделски общности до Зевс, Дионис, Митра, Тракийския конник и други божества от тракийската, гръцката и римската религиозна традиция. Експозицията разглежда праисторическите култове към плодородието и природните цикли, религиозните практики през бронзовата и ранножелязната епоха, взаимодействието между тракийската и

елинската религия, както и многообразието от култове, разпространени по българските земи през римската епоха.

Временна изложба "Забравените божества" се открива в Археологическия музей

- bnrnews.bg

От 7 август до 17 януари 2027 година може да бъде разгледана временната експозиция в Националния археологически музей. "Забравените божества" е мащабен проект, който събира 213 редки артефакта и проследява развитието на религиозните вярвания по българските земи от началото на неолита до Късната античност. Изложбата предлага възможност за пътешествие през над 6000 години духовна история и размисъл върху начина, по който различните общества са търсили обяснение за света, природата и човешкото съществуване.

"Експозицията представя едни от най-ценните свидетелства за духовния свят на древните общества, населявали днешните български земи. Посетителите ще могат да се срещнат с образи на забравени божества, култове и митологични персонажи – от Великата богиня майка на праисторическите земеделски общности до Зевс, Дионис, Митра, Тракийския конник и редица други божества от гръко-римската и тракийската религиозна традиция. Сред акцентите са десетки експонати с висока научна и художествена стойност, реставрирани специално за изложбата и показвани пред публика за първи път.

В хронологичен план експозицията обхваща повече от шест хилядолетия – от ранния неолит около 6200 г. пр. Хр. до IV век сл. Хр. Чрез фигури на божества, оброчни дарове, култови предмети, монети, статуи, релефи, накити и предмети от всекидневния живот изложбата разказва историята на религиозните идеи и вярвания през различните епохи.

През хилядолетията човекът непрекъснато е търсил обяснение за света около себе си – за неговия произход, за силите, които го управляват, и за мястото си в него. Артефактите, събрани в изложбата, са жива археологическа илюстрация на този дълъг път на търсене и осмисляне. Те не само разказват историята на древните вярвания, но и ни напомнят за връзката между ограниченото човешко съзнание и необятността на света. Разглежда теми – като праисторическите култове към плодородието и природните цикли, религиозните практики през бронзовата и ранножелязната епоха, взаимодействието между тракийската и елинската религиозна традиция, както и многообразието от култове, разпространени по българските земи през римската епоха.

Част от находките са постъпили в колекциите на музея още в края на XIX и началото на XX век, а други са резултат от съвременни археологически проучвания, дарения и спасени културни ценности" – разказа в предаването "Следобед за любопитните" Калоян Праматаров един от кураторите на изложбата.

Целия разговор на Ани Костова с Калоян Праматаров можете да чуете в звуковия файл.

Сребърен Зевс, тракийски конник, Афродита и Акорнион, или „Забравените божества“ по българските земи

- bgnes.bg

Бронзовите статуетки в изложбата „Забравените божества“ представят статуетки на божества от гръко-римския пантеон, но също така и на божества от италиятския пантеон, както и керамични праисторически фигурки.

Сребърна фалера с изображение на Зевс, статуетки на тракийския конник и Афродита и стела с декрет за Акорнион са само малка част от експонатите във временната изложба „Забравените божества“, която включва 213 артефакта.

Гл. ас. д-р Калоян Праматаров, един от кураторите на изложбата, разказа пред БГНЕС повече за уникалните артефакти, част от фонда на Националния археологически институт с музей при БАН (НАИМ при БАН).

Сребърна фалера с изображение на Зевс (Юпитер)

„Сребърният Зевс, който сме подбрали със съкуратора на изложбата Чавдар Чомаков, като един от акцентите на тази изложба, представлява фалера, кръгла апликация. Тя представя Зевс, който през Римския период получава нова интерпретация романа в образа на Юпитер – Зевс Юпитер“, обясни гл. ас. д-р Праматаров и обърна внимание, че този изключително изящен предмет е изработен от една сребърна пластина чрез техниката репусе, т.е. с изчукването върху наложена матрица, след което среброто е било позлатено.

По думите му той е сравнително ранен за Римския период и датира от самото начало на I в. пр. Хр. „Датира от самото начало на Римския период за българските земи, който е първата половина на I в. пр. Хр., когато са основани две провинции на нашата територия – Римска провинция Долна Мизия на север от Стара планина и Римска провинция Тракия на юг от Стара планина. Днешна Югозападна България по това време попада в провинция Македония, която, обаче, е доста по-обширна“, обясни той.

Не е ясен нито контекстът на неговото откриване, нито мястото, на което той е намерен. „Открит е през 1990-те години на XX в. и постъпва в музейните колекции като спасена културна ценност, което и определя, за съжаление, липсата на информация относно контекста и местонамирането“, добави гл. ас. д-р Праматаров.

Статуетки на тракийския конник

В експозицията са представени около четири бронзови статуетки на тракийския конник. „Става въпрос за вотивни дарове – предмети, които са били дарявани на божеството в неговите светилища, които основно са били организирани през Римския период – I – III в., в извънградски контекст. Освен, обаче, бронзовите статуетки на тракийския конник, имаме и неговото изображение върху т.нар. вотивни релефи – плочки, които посветителят си поръчва в работилницата и там, или пък в друго занаятчийско ателие, върху тях са изписвани надписи на старогръцки език“, разказа кураторът.

Той подчерта, че те са изключително ценни в научно и експозиционно отношение, защото обикновено дават сведения за името на посветителя, за неговата професия и за неговия произход, т.е. първостепенен извор за античната религия от този период.

Афродита

Бронзовите статуетки в изложбата „Забравените божества“ представят статуетки на божества от гръко-римския пантеон, но също така и на божества от италиятския пантеон, както и керамични праисторически фигурки.

Но сред един от основните акценти, отбеляза гл. ас. д-р Праматаров, са бронзовите фигурки на Афродита, която се среща в две основни иконографски схеми. „Първата е Афродита, която се ражда от морската пяна – представена е в момента, в който изцежда водата от косите си. Вторият иконографски тип на Афродита, представен в експозиция, е Венера Пудика, т.е. срамежливата Афродита, Афродита, която се прикрива от погледите“, посочи още той.

Стела с декрет за Акорнион

Акцент в изложбата „Забравените божества“ са и епиграфските паметници. Според куратора един от най-интересните сред тях е именно стелата с декрета за Акорнион.

Гл. ас. д-р Праматаров обясни, че Акорнион е виден гражданин на античния град Дионисопол, дн. Балчик, Добричко. „Този епиграфски паметник е на старогръцки език. Открит е в Дионисопол в края на XIX в., съвсем случайно, по време на строителни работи. Разказва ни за Акорнион – виден магистрат, който е бил жрец на Дионис, на египетския бог Серапис, на великите самотракийски божества и на местен бог, който надписът определя като Дарзалас“, добави той.

От надписа научаваме още, че Акорнион е бил близък приятел с прочутия тракийски цар Бурбиста.

„Акорнион се е застъпвал за гражданите на този град, изпълнявал е магистратската си длъжност в един доста труден момент за жителите на Дионисопол, а именно зимуването на римските войски на пълководеца Гай Антоний Хибрида през зимата на 60 – 61 г. пр. Хр., заради което – това е също нещо, на което този надпис ни учи – жителите го удостоават със златен венец и със статуя“, разказа още гл. ас. д-р Праматаров и сподели, че като специалисти предполагат, че въпросният надпис е стоял в основата на тази, за съжаление, понастоящем изгубена бронзова статуя.

Изложбата „Забравените божества“ ще бъде открита днес в Националния археологически музей и може да бъде разгледана от посетителите до 17 януари 2027 г. | БГНЕС

Физик: На 12 август ще наблюдаваме най-интересното небесно явление за годината

- btvnovinite.bg

По думите му за гр. Видин то ще започне в 20:27 ч.

Наближава най-интересното астрономическо явление за тази година – пълното слънчево затъмнение на 12 август, което у нас ще се наблюдава в крайните северозападни райони на страната като частично затъмнение, събщи за БТА Пенчо Маркишки, физик в Института по астрономия с НАО при БАН и в катедрата „Астрономия“ на Физическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (СУ).

Пълното слънчево затъмнение ще се наблюдава като частично слънчево затъмнение от доста обширен регион в северните ширини на нашата планета – от северната част на Русия, Арктика,

северната част на Тихия океан, северните части на Северна Америка, Северния Атлантук, по-голямата част от Европа без югоизточните ѝ райони и Западна Африка.

На 12 август от най-северозападните части на нашата страна това затъмнение ще може да се наблюдава като частично слънчево с малка фаза, каза физикът. По думите му за гр. Видин то ще започне в 20:27 ч., когато Слънцето ще бъде на височина едва 1 градус над западния хоризонт. Явлението ще бъде видимо за кратко – до залеза на Слънцето в 20:37 ч. Максималната степен на закриване на слънчевия диск, която ще може да се види, силно зависи от височината на локалния хоризонт на наблюдателя, уточни Пенчо Маркишки. Той е автор на справочника „Гид на любителя астроном“ на катедрата „Астрономия“ на СУ, вече издаден и като книга, и съветва любителите астрономи при провеждане на наблюдения.

Свързана новина Първото лунно затъмнение за 2026 г.: Вижте „Кървавата Луна“ (ГАЛЕРИЯ) Преди 5 месеца Прочети за 2 мин.

Ивицата на пълното затъмнение ще започне от най-северните части на Якутия в Русия, посочи ученият. Тя ще прекоси Арктика, ще премине по източното крайбрежие на Гренландия и ще продължи през Северния Атлантук, преминавайки близо до западните брегове на Исландия. След това лунната сянка ще прекоси Испания от северозапад на югоизток, ще премине през Балеарските острови и ще завърши пътя си в Средиземно море, посочи Маркишки. Той добави, че затъмнение с най-продължителна пълна фаза – 2 минути и 18 секунди, ще се наблюдава в 20:45 ч. българско време в Северния Атлантук, недалеч на запад-северозапад от бреговете на Исландия.

От Европа най-добри условия за наблюдение на пълното слънчево затъмнение ще има по северното крайбрежие на Испания – районът на градовете Овиедо, Рибатео, Навиа, Луарка, Авилес, Луанко и други. За наблюдател от района на гр. Овиедо максималната фаза ще настъпи в 21:28 ч. българско време, като в същия момент затъмненото Слънце ще бъде на височина 10 градуса над западния хоризонт. Пълната фаза, наблюдавана оттам, ще продължи 1 минута и 48 секунди, уточни физикът.

На 28 август ще се случи още едно затъмнение – частично лунно, началото на което ще може да се наблюдава от България, допълни Пенчо Маркишки. То ще бъде видимо още от Централна и Западна Европа, Западна Африка, Атлантика, Северна и Южна Америка, югоизточната част на Тихия океан и Антарктика. По време на явлението Луната ще бъде в съзвездиято Водолей, а Слънцето – в Лъв.

Продължителността на цялото явление, включително и затъмнението от полусянката на Земята, ще бъде 5 часа и 38 минути – от неговото начало в 04:24 ч. българско време до края му в 10:02 ч. Затъмнението от сянката на Земята ще трае 3 часа и 19 минути – от 05:33 ч. до 08:52 ч., каза физикът Пенчо Маркишки.

Няма да сгрешим, ако сутринта на 28 август пропуснем затъмнението от полусянката на Земята – началния етап на явлението, тъй като той не е атрактивен, посъветва той. „Затъмнението от полусянката ще започне в 04:24 ч., но дълго след този момент дискът на пълната Луна ще изглежда съвсем обикайно. Затова можем да започнем наблюденията си от 05:33 ч., когато ще бъде началото на затъмнението от земната сянка, т.е. на частичните фази. От нашата страна ще можем да проследим явлението до залеза на Луната в 06:31 ч. за Варна и в 06:51 ч. за София – при вече светло дневно небе. Максималната фаза на затъмнението ще настъпи по-късно – в 07:13 ч. при Луна, навлязла в земната сянка с 0.93 свои диаметъра. Тази максимална фаза е близка до пълно

лунно затъмнение, но ще могат да я видят жителите на страните западно от нас“, обобща Маркишки.

Наближава най-интересното астрономическо явление за тази година

- nova.bg

Наближава най-интересното астрономическо явление за тази година – пълното слънчево затъмнение на 12 август, което у нас ще се наблюдава в крайните северозападни райони на страната като частично затъмнение, съобщи за БТА Пенчо Маркишки, физик в Института по астрономия с НАО при БАН и в катедрата „Астрономия“ на Физическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (СУ).

Пълното слънчево затъмнение ще се наблюдава като частично слънчево затъмнение от доста обширен регион в северните ширини на нашата планета – от северната част на Русия, Арктика, северната част на Тихия океан, северните части на Северна Америка, Северния Атлантук, по-голямата част от Европа без югоизточните ѝ райони и Западна Африка.

На 12 август от най-северозападните части на нашата страна това затъмнение ще може да се наблюдава като частично слънчево с малка фаза, каза физикът. По думите му за гр. Видин то ще започне в 20:27 ч., когато Слънцето ще бъде на височина едва 1 градус над западния хоризонт. Явлението ще бъде видимо за кратко – до залеза на Слънцето в 20:37 ч. Максималната степен на закриване на слънчевия диск, която ще може да се види, силно зависи от височината на локалния хоризонт на наблюдателя, уточни Пенчо Маркишки. Той е автор на справочника „Гид на любителя астроном“ на катедрата „Астрономия“ на СУ, вече издаден и като книга, и съветва любителите астрономи при провеждане на наблюдения.

Ивицата на пълното затъмнение ще започне от най-северните части на Якутия в Русия, посочи ученият. Тя ще прекоси Арктика, ще премине по източното крайбрежие на Гренландия и ще продължи през Северния Атлантук, преминавайки близо до западните брегове на Исландия. След това лунната сянка ще прекоси Испания от северозапад на югоизток, ще премине през Балеарските острови и ще завърши пътя си в Средиземно море, посочи Маркишки. Той добави, че затъмнение с най-продължителна пълна фаза – 2 минути и 18 секунди, ще се наблюдава в 20:45 ч. българско време в Северния Атлантук, недалеч на запад-северозапад от бреговете на Исландия.

От Европа най-добри условия за наблюдение на пълното слънчево затъмнение ще има по северното крайбрежие на Испания – районът на градовете Овиедо, Рибатео, Навиа, Луарка, Авилес, Луанко и други. За наблюдател от района на гр. Овиедо максималната фаза ще настъпи в 21:28 ч. българско време, като в същия момент затъмненото Слънце ще бъде на височина 10 градуса над западния хоризонт. Пълната фаза, наблюдавана оттам, ще продължи 1 минута и 48 секунди, уточни физикът.

На 28 август ще се случи още едно затъмнение – частично лунно, началото на което ще може да се наблюдава от България, допълни Пенчо Маркишки. То ще бъде видимо още от Централна и Западна Европа, Западна Африка, Атлантика, Северна и Южна Америка, югоизточната част на

Тихия океан и Антарктика. По време на явлението Луната ще бъде в съзвездието Водолей, а Слънцето – в Лъв.

Продължителността на цялото явление, включително и затъмнението от полусянката на Земята, ще бъде 5 часа и 38 минути – от неговото начало в 04:24 ч. българско време до края му в 10:02 ч. Затъмнението от сянката на Земята ще трае 3 часа и 19 минути – от 05:33 ч. до 08:52 ч., каза физикът Пенчо Маркишки.

Няма да сгрешим, ако сутринта на 28 август пропуснем затъмнението от полусянката на Земята – началния етап на явлението, тъй като той не е атрактивен, посъветва той. „Затъмнението от полусянката ще започне в 04:24 ч., но дълго след този момент дискът на пълната Луна ще изглежда съвсем обичайно. Затова можем да започнем наблюденията си от 05:33 ч., когато ще бъде началото на затъмнението от земната сянка, т.е. на частичните фази. От нашата страна ще можем да проследим явлението до залеза на Луната в 06:31 ч. за Варна и в 06:51 ч. за София – при вече светло дневно небе. Максималната фаза на затъмнението ще настъпи по-късно – в 07:13 ч. при Луна, навлязла в земната сянка с 0.93 свои диаметъра. Тази максимална фаза е близка до пълно лунно затъмнение, но ще могат да я видят жителите на страните западно от нас“, обобща Маркишки.

Предстои пълно слънчево затъмнение

- Телеграф

Наближава най-интересното астрономическо явление за тази година - пълното слънчево затъмнение на 12 август, което у нас ще се наблюдава в крайните северозападни райони на страната като частично затъмнение.

Това съобщи Пенчо Маркишки, физик в Института по астрономия с НАО при БАН и в катедрата „Астрономия“ на Физическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Пълното слънчево затъмнение ще се наблюдава като частично слънчево затъмнение от доста обширен регион в северните ширини на нашата планета - от северната част на Русия, Арктика, северната част на Тихия океан, северните части на Северна Америка, Северния Атлантук, по-голямата част от Европа без югоизточните ѝ райони и Западна Африка.

У нас във Видин то ще започне в 20:27 ч. Явлението ще бъде видимо за кратко - до залеза на Слънцето в 20:37 ч.

Палеонтологът Владимир Николов: Открихме кости на титанозавър в Трън

- Телеграф

- Приключи тазгодишната експедиция в динозавърското находище край Трън. Какво открихте и кои са най-ценните находки това лято?

- Открихме това, което неизменно откриваме през последните няколко години работа в находището - зъби от два вида крокодили, зъби и люспи от панцерни щуки, фрагменти от коруби на костенурки и запазени в различна степен кости на динозаври. Намерихме и

някакви неопределени костни останки от дребни гръбначни животни, които тепърва ще се мъчим да разберем какво представляват. Най-ценната находка за тази експедиция обаче е една изцяло запазена кост на динозавър, която беше открита от младия ни колега Георги Севов. Костта има дължина около 30 см и е от предния или задния крайник на животното. След изваждането ѝ от скалната матрица ще можем да кажем каква точно е костта и на какъв динозавър принадлежи. Екипът ни ще се опита да сподели тази информация в края на идната седмица, когато е годишнината от откриването на находището. В скалния пласт, от който я извадихме, сме открили останки от титанозаври (дългошиести динозаври) и хадрозавроиди (динозаври с патешка човка).

- Колко време продължи експедицията и кои я финансира? Трябва ли държавата да се ангажира повече и да подкрепя този тип експедиции с повече ресурси?

- Експедицията се проведе между 27 юли и 3 август, като на терен работихме 7 дни. Тази година изследванията бяха финансирани със средства получени от миналогодишната кампания „Тениска с кауза“, организирана от колеги географи от „Географ.БГ“, от частно дарение, направено от бивш колега палеонтолог, и от бюджета на Националния природонаучен музей при БАН (НПМ-БАН). Въпросът за ангажираността на държавата с финансирането на науката е сложен, но личното ми мнение е, че всяка една държава трябва да инвестира в наука, образование и култура колкото се може повече. За съжаление не смятам, че настоящите управляващи мислят по този начин. Учените в България все още разчитат главно на финансиране чрез проекти към фонд „Научни изследвания“ на МОН, чийто бюджет въпреки увеличенията през последните няколко години, не е особено голям. И все пак благодарение на факта, че сме част от Европейския съюз и от развития, свободен свят, днес имаме повече възможности за финансиране, отколкото е имало преди 20 години, защото е налице достъп до ресурси извън границите на страната ни. Но не съм оптимист. С оглед на ширещите се по цял свят антинаучни и антиинтелектуални настроения и доктрини, усилвани от социалните мрежи, където мнението на невежите и псевдоучените се слага на равна нога с научните факти и експертизата на учените, следващи научния метод, не очаквам съществуващите днес възможности да се запазят в дългосрочен план. Най-лесно е да се режат пари от науката, особено когато на обществото не му пука за нея.

- Как протичат такъв тип експедиции?

- С изключение на случаите, когато извършваме обходи и теренни проучвания в търсене на нови палеонтологични находища, работата е доста еднотипна. Сутрин около 9 ч. поемаме към находището и се прибираме в 18 ч., което означава, че имаме около 8 работни часа, които прекарваме в разкопаване на скалните пластове в търсене на вкаменелости, под изгарящите лъчи на лятното слънце. Въпреки че след няколко дни на такъв работен режим освен натрупването на тен започва и натрупването на умора тази година поне имяхме късмет с времето - нямаше обилни валежи, нито пък адски жеги.

- Кой е открил находището в Трънско?

- Находището беше открито на 16 август 2017 г. от колегите от НПМ-БАН доц. д-р Латинка Христова и магистър Ралица Богданова след един невъобразимо труден планински преход, достоен за филм от поредицата за Индиана Джоунс. Те целенасочено търсеха вкаменелости от динозаври в района, защото десетилетие по-рано местният любител и събирач на вкаменелости г-н Андрей Цонков беше открил там костен фрагмент. В периода

от 2013 до 2015 г. изследвах тази първа находка заедно с тогавашния ми научен ръководител доц. д-р Дочо Дочев от Софийския университет. С него стигнахме до заключението, че фосилът, намерен от г-н Цонков, е част от кост на нептичи динозавър - титанозавър. По онова време това беше едва третата потвърдена находка от дин озавър в България. През април 2015 г. двамата с него, придружени от Латинка Христова и водени от Андрей Цонков, направихме неуспешен опит да локализираме фосилоносните пластове с останки от динозаври. За щастие Латинка не се отказа и продължи да търси и след това. Благодарение на нейната упоритост днес имаме най-богатото находище на мезозойска гръбначна фауна в България, което има и европейско значение.

- Какво ни „разказва“ това находище за живота преди милиони години на нашата територия? Какъв е бил климатът и растителността в района на Трън преди 83 милиона години?

- Находището „отвори“ един неочакван за нас прозорец към света от къснокредната епоха. Въпреки че първоначално тръгнахме да търсим динозаври, в находището открихме вкаменени останки от поне девет различни групи гръбначни животни, повечето от които се откриват за първи път в България. Извършените от проф. Полина Павлишина анализи на фосилните останки от растителни спори и цветен прах позволиха да бъдат датирани скалите с вкаменелости от динозаври, да се установи съставът на местната растителност и особеностите на климата. Данните показват, че флората е била доминирана от широколистна растителност с подчинено количество папратови растения и редки иглолистни, а климатът е бил топъл субтропичен, но с ясно изразен сезонен характер, който се е изразявал в редуване на сухи и влажни периоди. Вкаменелостите са датирани от края на сантонския и началото на кампанския век на къснокредната епоха, т.е. възрастта им е около 83 млн. г. В цяла Европа има едва около 15 находища с останки от динозаври или друга сухоземна гръбначна фауна от това време.

- Кога всъщност се разбира, че на наша територия са живели динозаври?

- За първи път вкаменелости от нептичи динозаври в България са открити през 80-те години на миналия век, но дълго време тяхната истинска природа остава неосъзната, защото се приема, че находките са останки от мозазавър -гигантски морски гущер, който няма нищо общо с динозаврите. Фосилите са намерени в пещерата Лабиринта, разположена на десетина километра от Червен бряг. През 1985 г. голяма експедиция, ръководена от специалисти от НПМ-БАН, изважда вкаменелостите и ги транспортира в музея, където е извършено предварителното им определяне. Сред събраните кости наистина има такива на мозазаври. Трябва да се отбележи, че по онова време в България няма палеонтолози, които да са експерти по мезозойските влечуги. Едва през 2005 г. след една намирането на нова фосилна кост недалеч от пещерата интересът към събрания фосилен материал е възобновен. Така през 2010 г. в рамките само на няколко месеца страната ни се сдоби не с един, а с два динозавъра - орнитомимозавър (щраусоподобен динозавър) и хадрозавроид. Тези динозаври са на около 67 млн. г., съвсем малко по-стари от сблъсъка на Земята с астероида, причинил масовото измиране в края на периода креда.

- Как са изглеждали те?

- Това е интересен въпрос. Някои динозаври са изглеждали буквално като гигантски птици с дълги опашки и зъби. Такъв например е орнитомимозавърът, който вероятно е приличал на необичайно едър щраус или ему с опашка. Другите динозаври, открити в България,

досега обаче не приличат на което и да било съвременно животно. Титанозавърът е четирикрак растителнояден динозавър с малка за размерите си глава, дълга шия, торс като бъчва и доста дълга опашка. Нашият може би е достигал 7-8 метра дължина, но роднините му от Южна Америка са били 35-метрови гиганти, тежащи по 50-60 тона. Хадрозавроидът също се е хранил с растителност и се е придвижвал на четирите си крайника, но е имал съвсем различни пропорции на тялото в сравнение с титанозавъра - по-едра глава с широка и вертикално сплесната муцуна, завършваща с клюн, тесен гръден кош, масивна опашка и по-дребни предни крайници, чиито пръсти не са били разделени, а са образували колоноподобна обща структура, завършваща с нокти като копита.

- Има ли шанс да бъдат открити останки от хищен динозавър у нас?

- Шанс има, просто трябва много търсене и сериозна доза късмет. В Румъния и Унгария има открити вкаменелости от различни хищни динозаври, а миналата година в научната литература беше съобщено, че зъби от такива животни са намерени и в Сърбия, само на около 50 км от Трън. Щом са намерени там, може би е въпрос на време да ги открием и тук.

- Всички знаем как изглеждат динозаврите в киното. Как обаче изглеждат те според научните изследвания?

- Откритията, направени от палеонтолозите по света през последния половин век, ни показват, че истинските динозаври са били много по-интересни, странни и впечатляващи от това, което сме си представяли и виждали на екрана. Днес знаем, че много от динозаврите са били пернати, доста са имали и примитивни форми на крила, които не са били използвани за летене, а за визуална комуникация между индивидите, привличане на партньори и мътене на яйцата. Възможно е общият предшественик на всички динозаври да е бил дребно животно, покрито с примитивни пера, които наподобяват козина и са му позволявали да пази телесната си температура. Оказа се, че е имало пернати динозаври, чиито криле не са били оформени от летателни пера, а от кожата мембрана по подобие на птерозаврите и прилепите. За изненада на много хора бяха открити динозаври, които са дълбаели хралупи и са се криели под земята. Въобще на Холивуд ще му е необходимо много да се постарее, за да разчупи клишетата, наложени от поп-културни титани като поредицата „Джурасик парк“, и да ни покаже динозаврите по начина, по който ги вижда съвременната наука. Идната седмица излиза нов динозавърски филм по кината, в който са направени някои интересни и дори дръзки решения, относно външния вид на част от динозаврите. Любопитно ми е какъв ще е крайният резултат и как ще се възприеме от публиката.

Това е той:

- Роден е през 1988 г. в Пловдив

- Средното си образование завършва в Националната гимназия за сценични и екранни изкуства

- Завършва бакалавърска степен по „Геология“ (2012) и магистърска степен по „Геология и палеонтология“ (2015) в Геолого-географския факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

- „Палеонтолог в отдел „Палеонтология и минералогия“ на Национален природонаучен музей при БАН

Международна изложба във Варна представя живота в делтата на Дунав и Черно море

- bnrnews.bg

До 9 юли включително във варненското арт пространство Rebonkers е изложен международният проект "Хидротопии", който ви кани да откриете делтата на река Дунав и Черно море чрез очите и ръцете на три визуални артистки.

Проектът Hidrotopias започва с теренни изследвания, проведени от трите художнички в градовете Сфанту Георге и Варна, които впоследствие създават впечатляващи интерактивни творби, чиято идея е да бъдат показвани многократно. Преди да дойде във Варна "Хидротопии" е гостувала галерия "Сектор Едно" в Букурещ, а през есента

В "Хидротопии" участват румънските Флориана Кандея и Йоанна Време Мозер и българката Пепа Иванова, която живее и твори в Белгия повече от 20 години, но всяка година представя поне по една изложба и у нас. Последната мащабна работа на Пепа Иванова "Слънце-земно зависими" беше представена на няколко места в България и в чужбина.

Водата е най-важната в изложбата "Хидротопии". Изложбата съдържа интерактивни инсталации, но и изследва връзки. Творбите на румънските художнички са разработени в сътрудничество с румънските изследователи Щефан Константиnescо и Разван Кримски, а документалистката Андрея Удрея участва в изложбата с документално есе, което проследява всички тези теренни изследвания.

Черноморското сътрудничество по проекта на Пепа Иванова е с проф. Снежана Мончева и проф. Кремена Стефанова от Института по океанология в БАН в Варна, а в нейния проект "EatThat Invasion" освен стъклена скулптура, осветление, рисунки и електроника присъстват и кулинарни рецепти, разработени заедно с известния варненски готвач шеф Калоян Колев.

Лятна школа за ученици „Свят без граници“

- presscenters.com

Институтът по философия и социология – БАН стартира лятна школа „Свят без граници“ с участието на ученици от 18 СУ „Уилям Гладстон“ и 2 АЕГ „Томас Джеферсън“. Учениците приложиха творческия подход на шесте мислещи шапки, работиха по темата за човешките права и създадоха постери по важни за тях теми. В рамките на инициативата беше организирано посещение на Националния политехнически музей и дискусия за ролята на изкуствения интелект в живота ни.

Школата е организирана от екип на Института по философия и социология в рамките на проект „Глобално гражданство и ключови компетентности: лаборатория за иновативно обучение“ (2024–2027 г.), финансиран от Национална програма „Образование с наука“ и свързва теоретичните разработки по проекта с практическите им импликации.

Водещи на Лятната школа са гл. ас. Веселина Качакова и гл. ас. Лина Георгиева. Ръководител на проекта е проф. ем. дфн Веселин Петров.

Най-важното бе, че имаше думата „свобода“ в нашите стихове, каза за БТА Стефан Цанев, който днес празнува 90-ата си годишнина

- bta.bg

Най-важното бе, че имаше думата „свобода“ в нашите стихове, каза за БТА поетът и драматург Стефан Цанев, който днес празнува 90-годишнината си. Цанев каза за БТА, че сред най-ярките години в неговия живот са началото на шестото и седмото десетилетие на миналия век. „Тогава аз и моите приятели Константин Павлов и Любомир Левчев променихме стила на българската поезия с въвеждането на свободния стих в българската литература“, каза той. Както драматургът каза по-рано тази седмица на представянето на юбилейния си сборник „Носете си новите дрехи, момчета!“ на фестивала „Море от книги“ във Варна, в началото на 1960-те години той публикува във вестник „Литературен фронт“ текст в защита на свободния стих, зад който застават поетите Константин Павлов и Любомир Левчев. Публикацията възбужда дискусия, която трае години. „Дотогава това не съществуваше, с изключение на няколко спорадични стихотворения на Елисавета Багряна от 30-те години“, разказа Цанев. „Социалистическото изкуство симпатизираше на класицизма. Със свободния стих ние разрушихме правилата, като най-важното беше, че имаше думата „свобода“ в нашите манифести и в нашите стихове“, допълни той. На своя широк принос към българската култура писателят гледа скромно. Той обясни, че ако можеше да се върне назад във времето, би променил само едно: „бих написал по-хубави неща“. „Няма български драматург, който да е стигал до такива психологически дълбини при създаването на персонажите си и който да отразява така мощно и проникновено разломния дух на днешното време“, пише писателят и издател акад. Иван Гранитски по случай юбилея на Цанев. Според акад. Гранитски Стефан Цанев е несъмнено най-яркият изразител на протестното мислене, на антидогматичната нагласа, която преобладава в новата вълна в българската лирика, появила се в края на 50-те и началото на 60-те години на миналия век. Издателят казва, че поезията на Стефан Цанев е заредена с енергията на несъгласието, протеста, възмущението от пълзящата в обществото демагогия. Според него чувствителната духовна мембрана на поета усеща задаващите се разложителни тенденции в социалната тъкан и реагира с остри изблици. „Ако внимателно препрочетем не само поезията на Стефан Цанев, но и драмите, както и многобройните му публични изяви, интервюта, статии, есета, филипики и пр., ще се убедим в неговата последователност и категоричност в отстояването на смела гражданска позиция. Той следва Ботевия завет, че почтеният човек трябва силно да люби и мрази“, пише още акад. Гранитски. „Думите за поета са най-силното оръжие, когато са искрени и истински. Неговата лирика не търпи фалша, подмените и предателствата. Тя мечтае, че някой ден човечеството, а и българското общество, ще се събудят от апатията, инерцията и самодоволството и ще осъзнаят своята историческа роля за спасението на човешките души“, казва още издателят.